

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 35/2023-71

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Pavlom Halajom, advokátom, Námestie slobody 2, Revúca, proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8C/157/2009-573 z 2. februára 2022 takto

rozhodol:

1. Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8C/157/2009-573 z 2. februára 2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 8C/157/2009-573 z 2. februára 2022 **zrušuje**.
3. Okresný súd Rimavská Sobota **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **758,53 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa (spolu s [REDACTED]) ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. apríla 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 48 ods. 2 ústavy, svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.
2. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 35/2023-44 z 26. januára 2023 ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], odmietol pre neprípustnosť. Ústavnú sťažnosť

sťažovateľa v rozsahu namietaného porušenia práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8C/157/2009-573 z 2. februára 2022 prijal na ďalšie konanie, vo zvyšnej časti ju odmietol pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

II.

Skutkové východiská

3. Na okresnom súde prebieha na základe žaloby žalobcov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, v ktorom [REDAKOVANÉ], vystupuje v pozícii žalovanej (ďalej aj „cirkev“ alebo „žalovaná“).

4. Sťažovateľ [REDAKOVANÉ] podaním z 2. októbra 2018 oznámil svoj vstup do konania ako intervenient na stranu žalovanej, dôvodiac, že má ako nájomca so žalovanou ako prenajímateľkou uzatvorenú nájomnú zmluvu k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu o určenie vlastníckeho práva, pričom negatívny výsledok súdneho konania bude mať za následok zánik jeho oprávnenia užívať pozemky na základe nájomnej zmluvy.

5. Žalobcovia navrhli nepripustenie sťažovateľa do konania ako intervenienta. Okresný súd uznesením č. k. 8C/157/2009-452 (ďalej len „prvé uznesenie o intervencii“) vstup sťažovateľa ako intervenienta do konania na strane žalovanej nepripustil. Na základe dovolania generálneho prokurátora bolo prvé uznesenie o intervencii zrušené z dôvodu, že okresný súd pred rozhodnutím o prípustnosti intervencie neumožnil sťažovateľovi vyjadriť sa k návrhu žalobcov na nepripustenie jeho vstupu do konania ako intervenienta.

6. Následne okresný súd opätovne uznesením č. k. 8C/157/2009-573 z 2. februára 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) vstup sťažovateľa do konania nepripustil. V odôvodnení okrem iného konštatoval, že sťažovateľ nemá na výsledku konania právny záujem, jeho právne postavenie sa výrokom rozsudku s poukazom na § 680 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka nezmení, keďže aj v prípade, že by došlo k zmene vlastníctva k nehnuteľnosti, nájomný vzťah sa neruší a nový vlastník prenajatej veci sa stane v dôsledku zmeny vlastníctva zo zákona prenajímateľom so všetkými obsahovými atribútmi vyplývajúcimi z nájomnej zmluvy.

III.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že jeho právny záujem na výsledku sporu je daný. Neúspech cirkvi – žalovanej v konaní by mal za následok, že súd svojím rozhodnutím bude deklarovať existenciu vlastníckeho práva žalobcov k nehnuteľnostiam, ktoré sú v katastri nehnuteľností vedené ako vlastníctvo cirkvi a ktoré sú predmetom nájomného vzťahu medzi cirkvou a sťažovateľom. Právoplatné rozhodnutie by tak malo za následok, že nájomný vzťah medzi cirkvou a sťažovateľom platne nikdy nevznikol, pretože cirkev nebola vlastníkom, teda nebola oprávnená prenechať pozemky odplatne do užívania sťažovateľovi. V prípade úspechu žalobcov v spore by sa títo mohli voči sťažovateľovi domáhať vypratania nehnuteľností tvoriacich predmet (neplatného) nájomného vzťahu a vydania bezdôvodného obohatenia, keďže sťažovateľ bez právneho dôvodu užíva nehnuteľnosti v ich vlastníctve a táto prejudiciálna otázka by bola

vyriešená rozhodnutím o určení ich vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Právoplatné rozhodnutie v spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam by zároveň mohlo viesť k sporu medzi sťažovateľom a cirkvou o vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v nájomnom, ktoré sťažovateľ zaplatil žalovanej, domnievajúc sa, že hradí odplatu za užívanie nehnuteľností jej vlastníkovi. Je nesprávny právny názor okresného súdu, podľa ktorého v prípade úspechu žalobcov v spore by títo vstúpili do právneho postavenia prenajímateľov namiesto žalovaného podľa § 680 Občianskeho zákonníka. Toto ustanovenie totiž predpokladá prevod, resp. prechod vlastníckeho práva z pôvodného prenajímateľa (pôvodného vlastníka) na nového vlastníka a nerieši situáciu, keď pôvodný prenajímateľ vlastníkom nebol. V súlade so zásadou „*nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*“ nemôže osoba odvíjajúca svoje práva (vlastnícke, užívacie alebo iné) k veci od nevlastníka takéto práva nadobudnúť inak než zákonom predpokladaným spôsobom (v prípade dobromyseľnosti a uplynutia vydržacej doby vydržaním).

IV.

Vyjadrenie okresného súdu, zúčastnených osôb a replika sťažovateľa

IV.1. Vyjadrenie okresného súdu a zúčastnených osôb:

8. Okresný súd poukázal na vyjadrenie zákonnej sudkyne, s ktorým sa plne stotožnil. Zákonná sudkyňa k sťažnosti uviedla, že sa v celom rozsahu pridržiava odôvodnenia napadnutého uznesenia. Argumentáciu sťažovateľa považuje za nesprávnu, pretože aj v prípade, ak by okresný súd žalobe žalobcov vyhovel, došlo by k určení vlastníckeho práva v prospech žalobcov s účinkami len do budúcnosti. Aj vzhľadom na to, že konanie v predmetnej veci prebieha už od roku 2009, okresný súd sa pri rozhodovaní snažil konať hospodárne.

9. Zúčastnené osoby sa v ústavným súdom stanovenej lehote k ústavnej sťažnosti nevyjadrili.

IV.2. Replika sťažovateľa:

10. Sťažovateľ vo svojej replike zotrval na argumentácii uvedenej v ústavnej sťažnosti. Rozsudok o žalobe o určenie existencie práva má deklaratórny charakter, teda nezakladajú sa ním, nemenia ani nerušia právne vzťahy, ale autoritatívne sa potvrdzuje existencia určitého práva alebo právneho vzťahu. Z tohto dôvodu je nenáležitý poukaz na § 680 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý sa vzťahuje na prípad zmeny v osobe vlastníka prenajatej veci. Právoplatnosťou rozsudku o určení vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam k zmene v osobe vlastníka nedochádza a záznamom v katastri nehnuteľností sa len zosúladuje skutočný stav (deklarovaný rozsudkom) s evidenčným stavom. Poukázal tiež na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 186/2021 z 2. decembra 2021, v zmysle ktorého v pochybnostiach, ak nie je možné s istotou vylúčiť potenciálny dopad výsledku sporu na intervenienta, je potom nevyhnutné dospieť k záveru, že intervencia je prípustná. Podporne upriamil pozornosť aj na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky č. k. 28Cdo/1343/2018-1177 z 15. mája 2018.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

11. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie je založená na jeho tvrdení o nesprávnom

vyhodnotení otázky existencie právneho záujmu sťažovateľa na výsledku sporu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré má sťažovateľ v nájme, ako aj otázky vplyvu meritórneho rozhodnutia v spore na hmotnoprávne postavenie sťažovateľa.

12. Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 391/09). Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto preskúmava len to, či orgán verejnej moci ten-ktorý zákon nevyložil spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08).

13. Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa tvrdí, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

14. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09).

15. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti už v súvislosti s postavením intervenienta judikoval, že rozhodnutie o intervencii podľa § 83 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) je spôsobilé zasiahnuť do základného práva na súdnu ochranu, resp. spravodlivý proces.

16. Hlavným zmyslom intervencie je procesná ekonómia a predchádzanie následným sporom, ktoré môžu mať základ v konaní, v ktorom sa riešia hmotnoprávne vzťahy sporových strán, pričom tieto môžu mať vplyv aj na hmotnoprávne postavenie tretej osoby (potenciálneho intervenienta). Právny záujem osoby intervenienta je daný jednak predmetom sporu z hľadiska hmotného práva, ako aj potenciálnym dopadom na hmotnoprávne vzťahy intervenienta s niektorou zo strán sporu v závislosti od jeho výsledku. Z uvedeného tiež vyplýva, že právny záujem intervenienta na výsledku sporu je v konaní pretavený do pomoci strane, na ktorej ako intervenient vystupuje. Ide o legitímnu pomoc intervenienta jednej zo strán sporu, ktorá je daná samotnou právnou konštrukciou inštitútu intervencie. Preto je možné tiež dospieť k záveru, že nesprávne či arbitrárne rozhodnutie o nepripustení intervenienta môže mať za následok porušenie práv vylúčeného intervenienta v podobe odmietnutia prístupu k súdu v rozpore s právnym poriadkom a taktiež ním môže byť zasiahnuté do procesných práv strany, na ktorej podporu mal intervenient vystupovať, keďže negatívnym spôsobom v rozpore s právnym poriadkom je spôsobilé obmedziť právo hájiť svoje záujmy prostredníctvom účasti a pomoci intervenienta, a tým aj ovplyvniť konečné rozhodnutie súdu v spore. Naopak, v súvislosti s povolením vstupu intervenienta do konania nie je možné dospieť k záveru o porušení procesných práv strany, ktorá vystupuje

ako protistrana strany, na ktorej intervenient vystupuje, pretože sa jej nezabraňuje alebo výrazne nesťažuje realizácia jej práv v prebiehajúcom civilnom spore (k tomu pozri III. ÚS 261/2021). Je to dané už aj tým, že samotná strana svojím návrhom na nepripustenie intervenienta do konania tvrdí, že neexistuje právny záujem intervenienta na výsledku konania, teda tvrdí, že intervenient nie je spôsobilý svojou aktivitou zasiahnuť do výsledku sporu z hľadiska jeho predmetu.

17. Tvrdený právny záujem na výsledku konania intervenienta je predmetom rozhodovania zo strany súdu až vtedy, ak niektorá zo strán sporu tvrdí nedostatok právneho záujmu vstupujúceho intervenienta. Pri posúdení existencie právneho záujmu na výsledku konania je potrebné mať na zreteli skutočnosť, že ide o objektívnu kategóriu. Teda je potrebné skúmať hmotnoprávne vzťahy sporových strán a ich hmotnoprávny dopad na tretie osoby v kontexte predmetu sporu. V prípade, ak súd zistí, že neexistuje spojitosť medzi hmotnoprávnym postavením subjektu, ktorý vstúpil do konania ako intervenient, a výsledkom sporu v korelácii s dôvodmi tvrdenými v oznámení o vstupe do sporu, je oprávnený rozhodnúť o jeho nepripustení do konania. V pochybnostiach, ak nie je možné s istotou vylúčiť potenciálny dopad výsledku sporu na intervenienta, je potom nevyhnutné dospieť k záveru, že intervencia je prípustná a návrh na nepripustenie intervenienta zamietnuť v súlade so zásadou poskytovať v prípade pochybností výklad, ktorý je pre dotknutého účastníka priaznivejší a poskytuje mu viac práv (II. ÚS 203/2021).

18. Podľa § 81 CSP intervenient je ten, kto sa zúčastňuje na konaní popri žalobcovi alebo žalovanom a má právny záujem na výsledku konania.

19. Podľa § 82 ods. 1 CSP intervenient vstupuje do konania z vlastného podnetu alebo na základe oznámenia o spore podľa § 86 písomným podaním.

20. Podľa § 83 CSP súd na návrh rozhodne, či je vstup intervenienta prípustný.

21. Podľa § 680 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak dôjde k zmene vlastníctva k prenajatej veci, vstupuje nadobúdateľ do právneho postavenia prenajímateľa a nájomca je oprávnený zbaviť sa svojich záväzkov voči prvšiemu vlastníkovi, len čo mu bola zmena oznámená alebo nadobúdateľom preukázaná.

22. Podľa § 680 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dôjde ku zmene vlastníctva k nehnuteľnej veci, môže z tohto dôvodu vypovedať nájomnú zmluvu iba nájomca, a to aj vtedy, ak bola zmluva uzavretá na dobu určitú; výpoveď však musí podať v najbližšom výpovednom období, pokiaľ je zákonom alebo dohodou ustanovené. Pri zmene vlastníctva k hnuťnej veci môže zmluvu vypovedať aj nadobúdateľ.

23. Okresný súd v napadnutom uznesení poukázal na odbornú literatúru, v zmysle ktorej právny záujem intervenienta na výsledku sporu, kde vyneseny rozsudok bude záväzný subjektívne, sa určuje pomocou dvoch kritérií, ktoré musia byť splnené kumulatívne: a) prehra intervenovaného sporu stranou, ktorú intervenient podporuje, môže vyústiť do vzniku sekundárneho sporu medzi touto stranou a intervenientom, b) predmet intervenovaného sporu má pre sekundárny spor význam ako otázka predbežná. Okresný súd uzavrel, že v predmetnom konaní nie je daný právny záujem sťažovateľa na výsledku sporu, keďže nie je splnená ani jedna z uvedených kumulatívnych podmienok. Právne postavenie sťažovateľa sa výrokom rozsudku nezmení. Vychádzajúc z § 680 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka aj v prípade, že by došlo k zmene vlastníctva nehnuteľností, nájomný pomer sa neruší a nový vlastník prenajatej veci sa stane v dôsledku zmeny vlastníctva

zo zákona prenajíateľom so všetkými obsahovými atribútmi, akými sú predmet nájmu, práva a povinnosti vyplývajúce z nájomnej zmluvy.

24. Ústavný súd uvádza, že v konaní pred okresným súdom nie je sporné, že sťažovateľ mal a aj naďalej má ako nájomca so žalovanou ako prenajíateľom uzatvorenú nájomnú zmluvu k nehnuteľnostiam, ku ktorým sa žalobcovia žalobou domáhajú určenia vlastníckeho práva. Medzi sťažovateľom a žalovanou teda existuje hmotnoprávny vzťah. Vlastnícke právo žalovanej k prenajatým nehnuteľnostiam je žalobcami spochybňované.

25. Vo všeobecnosti vo vzťahu k žalobe o určenie vlastníckeho práva ústavný súd uvádza, že meritórne rozhodnutie v takomto spore v prospech žalujúcej strany má deklaratórne účinky, t. j. autoritatívne potvrdzuje už existujúce vlastnícke právo subjektu, ktorý sa žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva, sledujúc dosiahnutie zhody zápisu vo verejnom registri so skutočným právnym stavom. V takomto spore všeobecný súd skúma existenciu žalobcami tvrdenej právnej skutočnosti, resp. právneho úkonu (a jeho platnosť), v dôsledku ktorého mali žalobcovia nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, eventuálne skúma, či nenastala taká právna skutočnosť, resp. nebol realizovaný taký právny úkon, ktorý bol spôsobilý privodiť zánik ich vlastníckeho práva. Pre meritórne rozhodnutie všeobecného súdu v spore o určenie vlastníckeho práva sú určujúce také právne skutočnosti, právne úkony majúce vplyv na existenciu vlastníckeho práva, ktoré už nastali. V nadväznosti na uvedené potom rozsudok v spore o určenie vlastníckeho práva vyznievajúci v prospech žalobcov nie je možné považovať za právnu skutočnosť, ktorá zakladá zmenu vlastníckeho práva na účel aplikácie § 680 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pod zmenou je totiž potrebné, ako na to poukazuje aj samotný sťažovateľ, rozumieť prevod alebo prechod vlastníckeho práva, k čomu však meritórnym rozhodnutím v spore o určenie vlastníckeho práva v prospech žalujúcej strany nedochádza, keďže takýmto rozsudkom sa iba potvrdzuje právny stav, ktorý už nastal v minulosti, ale z určitých dôvodov tento právny stav nezodpovedá zápisu vo verejnom registri. Zároveň z výroku takéhoto rozsudku nevyplýva, že vlastnícke právo niekedy skutočne, *de iure* prináležalo žalovanej strane, ktorá je vedená ako vlastníčka vo verejnom registri. Následná „zmena“ vykonaná vo verejnom registri na základe právoplatného rozsudku všeobecného súdu je iba formálnym úkonom zabezpečujúcim zhodu zápisu vlastníckeho práva vo verejnom registri s reálnym právnym stavom deklarovaným meritórnym rozhodnutím súdu. Za týchto okolností potom z ústavnoprávneho hľadiska neobstojí záver okresného súdu o neexistencii právneho záujmu sťažovateľa na výsledku sporu, odvolávajúci sa na § 680 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka.

26. Vychádzajúc z obsahu a rozsahu ochrany základného práva na súdnu ochranu formulovaných v doterajšej judikatúre ústavného súdu a prihliadnuc aj na doterajšiu judikatúru všeobecných súdov, možno právny záujem na výsledku konania definovať v spojení s podstatou a so zmyslom inštitútu intervencie, ktorým je posilnenie postavenia sporovej strany, na ktorej podporu intervenient do konania vstupuje, za podmienky, že objektívne existuje relevantný dôvod, z ktorého možno vyvodiť, že aj intervenient má na výsledku sporu právny záujem. O právny záujem ide spravidla vtedy, ak rozhodnutím vo veci môže byť dotknuté právne postavenie intervenienta, jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva (IV. ÚS 112/2018, I. ÚS 197/2021).

27. Sťažovateľ v podaní, ktorým oznámil svoj vstup do konania ako intervenient na stranu žalovanej, uviedol, že vyhovenie žalobe bude mať za následok zánik jeho oprávnenia užívať pozemky na základe nájomnej zmluvy so žalovanou.

28. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že právoplatné rozhodnutie vo veci v prospech žalobcov by malo za následok, že nájomný vzťah medzi žalovanou a sťažovateľom platne nikdy nevznikol, pretože žalovaná nebola vlastníkom, teda nebola oprávnená prenechať pozemky odplatne do užívania sťažovateľovi.

29. Ústavný súd uvádza, že pokiaľ výsledok konania o žalobe o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré má sťažovateľ v nájme, je spôsobilý vyvolať otázku platnosti nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi sťažovateľom ako nájomcom a žalovanou ako prenajímateľom, teda otázku oprávnenia sťažovateľa užívať predmet nájmu, nemožno bez ďalšieho dospieť k záveru o absencii právneho záujmu sťažovateľa na výsledku súdneho konania. Prípadná neplatnosť nájomnej zmluvy môže založiť vznik nárokov, a tým aj eventuálneho sporu medzi sťažovateľom a žalovanou (napr. nárok sťažovateľa na náhradu škody). Okresný súd sa síce dopadom meritórneho rozhodnutia na postavenie sťažovateľa, na jeho hmotnoprávny vzťah so žalovanou založený nájomnou zmluvou, zaoberal, závery okresného súdu vyslovené v napadnutom uznesení však nemožno považovať za ústavnoprávne udržateľné z dôvodov uvedených v bode 25 tohto nálezu.

30. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie okresného súdu je ústavne neudržateľné, okresný súd ústavnoprávne nekonformným spôsobom vyhodnotil vplyv meritórneho rozhodnutia v spore o určenie vlastníckeho práva na postavenie sťažovateľa s poukazom na § 680 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc zo skutočnosti, že v dôsledku takéhoto ústavne vadného rozhodnutia bola vylúčená účasť sťažovateľa ako intervenienta v napadnutom konaní, ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu). Napadnuté uznesenie okresného súdu preto podľa čl. 127 ods. 2 ústavy zrušil (bod 2 výroku nálezu).

31. V prvoinštančnom konaní bolo po podaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa meritórne rozhodnuté rozsudkom vyhláseným 8. decembra 2022, ktorým okresný súd žalobu žalobcov zamietol. Proti tomuto rozsudku bolo podané odvolanie a aktuálne je vec v procesnom štádiu pred predložením veci odvolaciemu súdu. Preto ústavný súd nepristúpil k vráteniu veci okresnému súdu na ďalšie konanie tak, ako to fakultatívne umožňuje § 133 ods. 1 písm. b) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Bude totiž závisieť od právoplatného výsledku konania vo veci samej, či si zabezpečenie účinnosti nálezu ústavného súdu nevyhnutne vyžiada opätovné rozhodovanie okresného súdu o návrhu žalobcov na nepripustenie sťažovateľa ako intervenienta do konania.

VI.

Trovy konania

32. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 758,53 eur (bod 3 výroku nálezu).

33. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2022 je 193,83 eur a hodnota režijného paušálu je 11,63 eur. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2023 je 208,67 eur a hodnota režijného paušálu je 12,52 eur. Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2022 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu) a za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2023 (replika k vyjadreniu okresného súdu). Právny zástupca sťažovateľa je platiteľom dane z pridanej hodnoty, preto sa odmena advokáta zvyšuje o 20 % (126,42 eur).

34. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2023

Robert Šorl
predseda senátu